

Regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Fridaskolan i Vänersborg

Beslut och rapport

Fridaskolorna AB
Box 225
462 23 Vänersborg

2009-03-13
1 (4)
Dnr 44-SV2008:1480

Genomförd regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Fridaskolan i Vänersborg

Skolinspektionen har genomfört regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Fridaskolan i Vänersborg. Besök gjordes i skolan den 9 och 10 december 2008.

Vid regelbunden tillsyn tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn och ungdomar att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Den regelbundna tillsynen av fristående skolor ska, förutom att granska hur väl utbildningen uppfyller statens krav, klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och vara berättigad till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Den regelbundna tillsynen behandlar tre områden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Tillsynen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Regelbunden tillsyn](http://www.skolinspektionen.se/Regelbunden_tillsyn)).

Av bilagd rapport framgår hur den regelbundna tillsynen genomförts samt de bedömningar som gjorts av Skolinspektionen.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 12 juni 2009 ska Fridaskolorna AB redovisa till Skolinspektionen, inspektionsavdelningen i Göteborg vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Då ska också redovisas vilka åtgärder som vidtagits eller planeras för att höja kvaliteten inom angivna förbättringsområden. Skolinspektionen avser även att vid kommande tillsynstillfälle följa upp effekterna av den regelbundna tillsynen.

Skolinspektionens beslut med anledning av den regelbundna tillsynen

Bedömningarna av om verksamheten vid Fridaskolan uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för en fristående skola.

Fridaskolan visar goda kunskapsresultat. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 5 i engelska, matematik och svenska visar en god måluppfyllelse i förhållande till riket. Skolan redovisar inte kunskapsresultaten i förhållande till målen att uppnå i årskurs 5 i samtliga ämnen. Fridaskolans kunskapsresultat i årskurs 9 2008 ligger till stora delar över både kommunens och rikets resultat gällande antalet elever som får slutbetyg i samtliga ämnen, samt antalet elever som är behöriga till nationella program. Måluppfyllelsen vad gäller genomsnittligt meritvärde i årskurs 9 ligger något under det genomsnittliga meritvärdet för riket 2008 men över resultatet i Vänersborgs kommun.

Eleverna på Fridaskolan är mycket medvetna om målen för utbildningen. Skolan arbetar med ämnesövergripande kunskapsområden och lyckas väl i arbetet med att ge eleverna en helhetssyn på kunskap. Eleverna beskriver hur de får ta ansvar för och vara en del av sin egen kunskapsutveckling.

Fridaskolan upprättar individuella utvecklingsplaner i samband med utvecklingssamtalen. Ett utvecklingsarbete pågår på skolan kring de skriftliga omdömen som ska ingå i den individuella utvecklingsplanen. De planer inspektörerna tagit del av beskriver dock inte hur skolan ska stödja eleverna i sin kunskapsutveckling, utan fokuserar elevens och hemmets insatser.

Fridaskolan har en omfattande likabehandlingsplan och bedriver ett aktivt värdegrundarbete främst via de ringsamtal som förs dagligen i klasserna. Likabehandlingsplanen saknar dock en specifik redogörelse för vilka åtgärder som planeras det kommande året med utgångspunkt från kartläggningen av skolans specifika behov.

Fridaskolan har rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd och om utredningen visar att en elev har behov av särskilda stödåtgärder upprättas åtgärdsprogram. Skolan upprättar även handlingsplaner, vilka till sin utformning till stora delar liknar åtgärdsprogram. Föräldrarna informeras om handlingsplanen men ges inte möjlighet att delta när handlingsplanen upprättas. De exempel som angavs vid inspektionstillfället tyder dock på att handlingsplaner skrivs för elever som efter utredning bedöms vara i behov av särskilt stöd och sådant stöd ges också inom ramen för handlingsplanen. Åtgärdsprogram upprättas således inte alltid för elever i behov av särskilt stöd. I de åtgärdsprogram inspektörerna tagit del av läggs alltför stort ansvar på hemmet och eleven.

Fridaskolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete främst via den lägesanalys som årligen görs på skolan där elever, föräldrar och personal är delaktiga vid upprättande och genomförande av åtgärder. Skolan sammanställer dock inte kunskapsresultaten i

samtliga ämnen i årskurs 5 och 9 och följer således inte heller upp och utvärderar kunskapsresultaten.

Den kvalitetsredovisning som Fridaskolan upprättar redovisar inte i tillräckligt stor utsträckning om målen för verksamheten har förverkligats. Utvärdering av föregående års förbättringsområden framgår ej i kvalitetsredovisningen. De resultat som främst redovisas är kopplade till kunskapsresultat. Analyserna av dessa resultat saknas eller är bristfälliga. Hur man kommit fram till de åtgärder som föreslås framgår inte. Övriga resultat redovisas i mycket liten utsträckning.

Rektorn är väl förtrogen med den dagliga verksamheten vid skolan, har stort förtroende hos elever och personal och tar som pedagogisk ledare ansvaret för att utbildningen inriktas på att nå de nationella målen. Huvudmannen redovisar en stabil ekonomi och skolan har ett stabilt elevunderlag.

Skolinspektionen bedömer att utbildningen vid Fridaskolan med undantag av nedanstående brister uppfyller de krav som ställs på en fristående grundskola samt i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Brister som måste åtgärdas

Följande områden inom Fridaskolans verksamhet visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas.

- Åtgärdsprogram upprättas inte för alla elever som är i behov av särskilt stöd (1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor).
- Likabehandlingsplanen uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud och diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever, fr. o. m. den 1 januari 2009 14 a kap. 8 § skollagen).
- Skolan följer inte upp och utvärderar kunskapsresultaten i årskurs 5 och 9 i samtliga ämnen (9 kap. 2 § skollagen).
- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningens krav (3-5 §§ förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Skolinspektionen bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Skolan bör öka sina ansträngningar för att fler elever ska nå kunskapsmålen.
- Skolan bör utveckla arbetet med de individuella utvecklingsplanerna.
- Skolan bör utveckla innehållet i åtgärdsprogrammen.

På Skolinspektionens vägnar

Carina Abréu
Avdelningschef

Kristina Svensson
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också undervisningsråden Elisabeth Fogelberg och Mats Lindström deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Vänersborgs kommun

Regelbunden tillsyn i den fristående grundskolan Fridaskolan

Förskoleklass

Grundskola årskurserna 1–9

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i och besökt Fridaskolan den 9 och 10 december 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen. Detta är Skolinspektionens andra tillsyn av skolan sedan den startade sin verksamhet 1993/1994. Den senaste tillsynen av skolan gjordes den 6 mars 1995, dnr 94: 1760. I beslutet konstaterade Skolverket att Fridaskolan alltjämt uppfyller villkoren för godkännande.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Regelbunden tillsyn](http://www.skolinspektionen.se/Regelbunden_tillsyn)).

Tillsynen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Huvudmannen har ansvar för att de brister som lyfts fram i rapporten åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen vilket framgår av Skolinspektionens beslut. Skolinspektionen följer också upp effekterna av tillsynen vid nästkommande regelbundna tillsyn.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolinspektionen, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever samt elevhälsoteamet och företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte lektioner i årskurserna 2–8 samt verksamheten i förskoleklassen. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen. Även annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

Huvudmannen för Fridaskolan har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Vänersborgs kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen har inte utnyttjat rätten till insyn på skolan.

Beskrivning av skolan**Tabell 1:** Antal elever på Fridaskolan

Fridaskolan	Antal elever
Förskoleklass	30
Grundskola	404

Källa: Skolans uppgifter

Skolverket godkände Fridaskolan som en fristående grundskola för årskurserna 1–6 genom beslut dnr 92: 1067 den 2 november 1992 samt för årskurserna 7–9 genom beslut dnr 95: 0592 den 5 december 1995. Fridaskolan har även tillstånd att bedriva verksamhet som motsvarar förskoleklass. Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag samt får anordna prövning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet.

Skolans inriktning är allmän.

Huvudman för skolan är aktiebolaget Fridaskolorna AB med organisationsnummer 556451-5988.

Verksamheten vid Fridaskolan startade läsåret 1993/1994 och omfattar årskurserna 1–9 samt förskoleklass. Skolan uppger i sin ansökan att verksamheten följer läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94.

Skolan hade vid tillsynsbesöket 434 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Vänersborgs kommun, men skolan har även elever från Trollhättan, Göteborg, Vara och Lysekils kommuner.

Fridaskolan ligger i en park alldeles i utkanten av Vänersborgs centrum i en byggnad som tidigare varit en del av stadens regemente. Skolan ska just byggas om till vissa delar för att lokalerna ska kunna utnyttjas på ett bättre sätt. Fridaskolan har elever i årskurserna 1–9, samt förskoleklass i en närliggande byggnad. Skolan beskriver i sina riktlinjer att man vill göra eleverna till "tågluffare" som kan ta ansvar och se kunskap ur ett helhetsperspektiv. Skolan leds av en rektor och en utvecklingsledare. Fridaskolan AB bedriver även skolbarnsomsorg och förskola i lokalerna. Tillsynen av dessa verksamheter ansvarar kommunen för. Ett elevhälsoteam som består av specialpedagog, resurslärare, skolläkare, skolsköterska och rektor ansvarar för skolans elevhälsa.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 2: Resultat på nationella ämnesprov i årskurs 5

		2007		2008	
		Fridaskolan	Riket	Fridaskolan	Riket
Andel (%) elever som nått kravnivån på samtliga delprov på de nationella ämnesproven	Engelska	87	85	97	87
	Matematik	84	72	87	73
	Svenska	87	71	90	72
	Svenska som andraspråk	.	56	.	61

Källa: Uppgifter från skolan, 2008-11-10. Uppgifter på riksnivå för variabeln nationella ämnesprov presenteras utifrån ett obundet slumpvis urval om 200 skolor, från vilka Skolverket samlar in uppgifter om måluppfyllelse på de nationella ämnesproven. För svenska och svenska som andraspråk är delprov 4 för 2007 exkluderade på grund av stora bortfall.

. = Uppgift saknas

Tabell 3: Resultat för elever i årskurs 9

	Fridaskolan					Samtliga skolor i kommunen ¹	Riket ²
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008
Genomsnittligt meritvärde	207,7	207,7	224,1	209,8	207,2	202	209,3
Andel (%) som ej nått målen i samtliga ämnen	11	8	29	19	8	24	23
Andel (%) behöriga till nationellt program	95	94	100	95	94	88	89

Källa: Skolverkets statistik

Kommentar och bedömning:

Fridaskolan visar goda kunskapsresultat. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 5 i engelska, matematik och svenska visar en god måluppfyllelse i förhållande till riket. Skolan redovisar inte kunskapsresultaten i förhållande till målen att uppnå i årskurs 5 i samtliga ämnen. Fridaskolan ligger till stora delar över både kommunens och rikets resultat gällande antalet elever som får slutbetyg i samtliga ämnen, samt antalet elever som är behöriga till nationella program. Måluppfyllelsen vad gäller genomsnittligt meritvärde i årskurs 9 ligger något under det genomsnittliga meritvärdet för riket 2008 men över resultatet i Vänersborgs kommun. Andelen elever som inte nått målen i samtliga ämnen i årskurs 9 varierar över tid, men är förhållandevis lågt. Skolan förklarar de varierande resultaten över de senaste åren med att statistiken bygger på förhållandevis få elever och att elevernas förutsättningar varierar år från år. Resultaten för antalet elever som ej nått målen i samtliga ämnen varierar över tid och bristande måluppfyllelse i ett enskilt ämne visar stort utslag. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 9 visar en närapå hundra procentig måluppfyllelse gällande antal elever som nått minst godkänt resultat i engelska och svenska. Flickors och pojkars resultat synes vara tämligen lika enligt skolans uppgifter och enligt Skolverkets statistik presterar flickor något bättre än pojkarna om man ser till det genomsnittliga meritvärdet de senaste fem åren. Skolan har inte närmare analyserat resultaten mellan pojkar och flickor.

Skolinspektionen bedömer att skolan har goda resultat men bör öka sina ansträngningar för att fler elever ska nå kunskapsmålen.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat**Bedömningspunkter**¹ Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i kommunen² Uppgifter baserade på samtliga huvudmän i riket

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp resultaten i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtal.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt förordningen om fristående skolor ska fristående skolor tillämpa 7 kap. 2 § grundskoleförordningen om utvecklingssamtal och individuella utvecklingsplaner. Enligt nämnda paragraf ska lärarna i en skriftlig individuell utvecklingsplan ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Enligt Skolverkets allmänna råd för individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen (SKOLFS 2009:16) bör den framåtsyftande planeringen sammanfatta beskriva skolans insatser för att stödja och stimulera elevens fortsatta kunskapsutveckling. Fridaskolan upprättar individuella utvecklingsplaner i samband med utvecklingssamtalen. Ett utvecklingsarbete pågår på skolan kring de skriftliga omdömen som ska ingå i den individuella utvecklingsplanen. Planerna används i elevernas skolarbete bland annat på de lektioner som benämns IUP (individuell utvecklingsplan) på schemat, då eleverna arbetar för att nå sina mål i sina planer. De planer inspektörerna tagit del av beskriver inte hur skolan ska stödja eleverna i sin kunskapsutveckling, utan fokuserar elevens och hemmets insatser. Skolan har vid höstens utvecklingssamtal givit skriftliga omdömen via en kryssmatris i årskurserna 2–9 där man angett en prognos om eleverna bedöms

6 (16)

nå målen i samtliga ämnen som de får undervisning i med utgångspunkt i målen i årskurs 3 respektive målen i årskurs 5 och 9. Vilka insatser som krävs för att eleverna ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna beskrivs inte i planerna.

Skolinspektionen bedömer att skolan bör utveckla arbetet med de individuella utvecklingsplanerna så att de tydligare beskriver skolans insatser.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning och betygssättning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas, skriftliga bedömningar ges och betygskatalog förs enligt författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Undervisningen är allsidig och saklig.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.6 Undervisningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund för fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt förordningen om fristående skolor ska rektorn, om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder, se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

Fridaskolan har rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd och om utredningen visar att en elev har behov av särskilda stödåtgärder upprättas åtgärdsprogram. Skolan upprättar även handlingsplaner, vilka till sin utformning till stora delar liknar åtgärdsprogram. I de dokument inspektörerna tagit del av beskrivs handlingsplanen som en första start på en eventuell större utredning. Förhoppningen är att komma till rätta med elevens situation och snabbt få igång en synlig process, som kan ligga till grund för fortsatt arbete och eventuellt åtgärdsprogram. Föräldrarna informeras om handlingsplanen men ges inte möjlighet att delta när handlingsplanen upprättas. Vid samtal med elevhälsan gavs exempel på när handlingsprogram upprättades. De exempel som angavs tyder

dock på att handlingsplaner skrivs för elever som efter utredning bedöms vara i behov av särskilt stöd och sådant stöd ges också inom ramen för handlingsplanen. Man beskriver skillnaden mellan handlingsplaner och åtgärdsprogram som en gradering av svårigheter, där åtgärdsprogram upprättas för elever som behöver en större insats. Enligt styrdokumentet finns inga graderingar i elevers behov av särskilt stöd. I de åtgärdsprogram inspektörerna tagit del av läggs alltför stort ansvar på hemmet och eleven. Det är skolan som ansvarar för de särskilda stödåtgärderna på organisations-, grupp- och individnivå. I några program är målen ottydligt formulerade och trots att programmet är en uppföljning av föregående åtgärdsprogram beskrivs inte hur det har gått för eleven. I övrigt hänvisar inspektörerna till Skolverkets allmänna råd för åtgärdsprogram (SKOLFS 2008:25).

Skolinspektionen bedömer att skolan inte upprättar åtgärdsprogram för alla elever som är i behov av särskilt stöd samt att de åtgärdsprogram som upprättas bör utvecklas till sitt innehåll.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling ska huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Planen ska syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Likabehandlingsplanen ska utgå från en aktuell kartläggning av den egna verksamheten. I planen ska planerade åtgärder redovisas. Planen ska årligen följas upp och ses över. Likabehandlingsplanen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Fridaskolan har en omfattande likabehandlingsplan. Eleverna känner till den och beskriver att de varit med och utvärderat den. Planen är dock daterad 2007-02-05 och saknar en specifik redovisning av verksamhetens behov, utifrån en aktuell kartläggning, som utgångspunkt för vilka insatser som avses påbörjas och genomföras under det kommande året. Planen visar inte heller hur skolan ska främja likabehandling, endast hur skolan ska förebygga kränkningar. I samtal med rektorn beskrivs hur man samarbetat med andra skolor för att främja likabehandling utifrån etnisk tillhörighet. Detta beskrivs dock inte i planen. Skolinspektionen bedömer att skolans likabehandlingsplan inte uppfyller de krav som ställs på en sådan plan. Sedan inspektionsbesöken gjordes i Fridaskolan har lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever upphört att gälla. Lagen upphörde att gälla den 1 januari 2009. Därefter gäller i stället 14 a kap. skollagen (1985:1100, ändrad genom 2008:571) och den nya diskrimineringslagen (2008:567). Detta innebär att skolorna från och med den 1 januari 2009 ska beakta bestämmelserna i två regelverk för att garantera samma materiella skydd mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Det finns inget som hindrar att skolan/verksamheten för samman de planer som ska upprättas till ett dokument. Barns och elevers medverkan vid upprättandet m.m. av nämnda planer regleras i förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Skolan tar emot elever enligt bestämmelserna, det vill säga skolan är öppen för alla och urvalet sker efter grunder som är förenliga med de allmänna målen och värdegrunden.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Varje elev erbjuds ett sådant antal undervisningstimmar att det ger förutsättningar att nå målen i respektive ämne.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.4 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

12 (16)

3.1.5 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.6 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning**Bedömningspunkter****3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektorns ansvar**Bedömningspunkter****3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete**Bedömningspunkter****3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet, samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt skollagen ska utbildningen vid en fristående friskola ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som grundskolan ska förmedla. Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Detta kräver att undervisningen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas.

Av intervjuer och dokumentstudier framgår att Fridaskolan har ett systematiskt kvalitetsarbete. Ett viktigt inslag i skolans kvalitetsarbete är den lägesanalys som årligen görs, där elever, föräldrar och personal är delaktiga till upprättande och genomförande av åtgärder. Intervjuer visar att skolan följer upp, dokumenterar, analyserar och i viss mån utvärderar resultaten bland annat i lägesanalysen men inte i kvalitetsredovisningen. I intervju med rektorn framkommer dock att skolan inte sammanställer, följer upp och utvärderar kunskapsresultaten i samtliga ämnen i årskurs 5 och 9. De resultat skolan sammanställer, utvärderar och följer upp är resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 5 och 9 i engelska, matematik och svenska.

Skolinspektionen bedömer att skolan inte följer upp och utvärderar kunskapsresultaten i årskurs 5 och 9 i samtliga ämnen.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje fristående skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningarna ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Vidare ska arbetet med kvalitetsredovisning främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. I kvalitetsredovisningen ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas. Skolans kvalitetsredovisning ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisningen.

Fridaskolans kvalitetsredovisning är uppdelad i två delar: Processnyckeltal och resultatnyckeltal. Processnyckeltalen behandlar processerna som förväntas leda fram till resultat och måluppfyllelse, men inte själva resultaten. Av kvalitetsredovisningen framgår inte om målen för verksamheten har förverkligats. Den redovisar om eleverna nått kravnivåerna i engelska, matematik och svenska på de nationella ämnesproven i årskurs 5 och 9. Analyserna av dessa resultat saknas till stor del. Kvalitetsredovisningen saknar en samlad bild av kunskapsresultaten i årskurs 5 och 9 i fler ämnen. Vidare redovisas inte några resultat eller analyser av skolans arbete med normer och värden. Övriga resultat redovisas i mycket liten utsträckning. Redovisningen blir en form av verksamhetsbeskrivning och det är svårt att se hur man har identifierat de olika utvecklingsområdena för kommande läsår.

Skolans likabehandlingsplan är delvis uppföljd i kvalitetsredovisningen men utvärderingen av planen har brister då man inte beskriver om de planerade åtgärder som skolan har genomfört har lett till något resultat.

Vid samtal med lärarna framkom att de inte deltagit i upprättandet av kvalitetsredovisningen och att de inte heller tagit del av den.

Skolinspektionen bedömer att kvalitetsredovisningen inte uppfyller förordningens krav.

Enligt ändring i förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska uppföljning och utvärdering av såväl likabehandlingsplaner som planer mot kränkande behandling redovisas i kvalitetsredovisningen. Ändringen trädde ikraft den 1 januari 2009 och ska tillämpas första gången för kvalitetsredovisningar som avser 2009.

3.5 Huvudmannaskap och tillstånd

Bedömningspunkter

3.5.1 Skolan drivs av den huvudman som innehar tillståndet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.5.2 Skolan bedriver huvuddelen av undervisningen med hjälp av lärare som är anställda av skolan.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.5.3 Utbildningen sker inom ramen för skolans tillstånd.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.6 Stabilitet

Bedömningspunkter

3.6.1 Skolan har ett stabilt elevunderlag.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

16 (16)

3.6.2 Skolan har en stabil ekonomi.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2009-03-13 Göteborg

Kristina Svensson

Mats Lindström